

Preek in de doopdienst op 2 november 2008 in de Ontmoetingskerk, Capelle-Schollevaar, 9.15 uur

Thema: 'De doop: een vrijheidsteken!' naar aanleiding van Nehemia 5: 1-13

1. Onvrijheid... wat een ellende!

Het is kredietcrisis! Kredietcrisis in Jeruzalem, in de vijfde eeuw voor Christus! Allerlei rijke mensen hebben leningen verstrekt aan armere mensen. Maar het lukt niet om die leningen af te betalen. En het gevolg is: onrust, enorme onrust. Geroep, geschreeuw, er dreigen rellen uit te breken. En zo komen de mensen bij Nehemia, met hun klachten. 'Ik kan niet eens meer mijn eigen kinderen te eten geven!' zegt er een. 'Wij hebben honger! We willen léven, we willen niet sterven!' En daar is een ander, die zegt: 'Eerst hadden we land, akkers en wijngaarden, en we hadden een huis, maar we moesten koren kopen, en als onderpand moesten we alles afgeven, álles! Ons land hebben we verloren, onze huizen, we hebben niks meer!' En dan komt er een derde: 'Wij moeten zóveel belasting betalen, dat is echt niet op te brengen! Wij moeten onze kinderen verkopen als slaaf, om aan geld te komen. Onze dochters, ze moeten dienen als slavinnen, het is zó vernederend, zó verschrikkelijk! Alles zijn we kwijt, en ánderen worden rijk! Die hebben nu onze akkers, en onze huizen, en onze kinderen! Dat kán toch niet, we zijn toch één volk?!'

Crisis in Jeruzalem! Hoe het komt? Dat staat er niet bij. Misschien waren er slechte oogsten geweest, een paar jaar op rij. Dat kan. Maar wat zeker meegespeeld zal hebben, is dat heel veel mensen zich inzetten voor de bouw van de muur van Jeruzalem. En als je bezig bent met muurbouw gaat dat ten koste van de landbouw. Voelt u hoe schrijnend dat is? Je zet je in voor het werk van God, de opbouw van Jeruzalem, maar je eigen gezin lijdt eronder! Crisis!

In elke crisis gaan er mensen aan onderdoor. Mensen verliezen hun vrijheid. Kinderen! Maar bijna elke crisis heeft ook winnaars. De lijkenspikkers, die rijk worden over de rug van anderen.

Peter d'Hamecourt, u kent hem wel, jarenlang was hij de NOS-verslaggever in Rusland, Peter d'Hamecourt was vrijdag te gast bij Pauw en Witteman. En wat zei hij? Hij zei: 'In Rusland heb je 10 % van de mensen, die zijn steenrijk. Stéénrijk! Want toen de omwenteling kwam, in 1991, toen zaten zij op de goede plekken. Het volk werd straatarm, maar zij werden steenrijk.' Bijna elke crisis heeft verliezers en heeft winnaars. En wat is nu de praktijk? In diezelfde uitzending van Pauw en Witteman zat Aleid Wolfson, de burgemeester van Utrecht. Hij vertelde over de prostitutie aan het Zandpad in Utrecht, waar tientallen woonboten liggen met 140 ramen. En hij zei: 'De meeste prostituées komen uit Oost-Europa, landen zoals Rusland. En naar schatting 80 tot 90 % van die prostituées doet dat werk onvrijwillig. 80 tot 90%! En waarom zijn ze hier? Ze worden met een leugen hierheen gelukt en ze doen het omdat ze het zo onvoorstelbaar arm hebben in hun eigen land.' En wat werd er nog meer gezegd in die uitzending? Weet u hoeveel minderjarige prostituées er zijn in Nederland? Alleen in Nederland? Zo'n 1500!

Gemeente, wat hier staat in Nehemia 5, dat is ook vandaag helaas bittere realiteit! In Rusland, in Utrecht, in Rotterdam.

Mensen zijn arm door de crisis, en ze verkopen zichzelf, of hun kinderen.

2. Soms moet je weloverwogen boos worden!

Begrijpt u de reactie van Nehemia? Hij wordt woedend, als hij dit hoort! Dit kán niet!!! Wat een onrecht! Vers 6: 'Ik werd zeer toornig toen ik hun geroep en deze feiten gehoord had.' Mag dat dan? Mag je wel boos zijn, als je gelooft in God? Nou, ik zal 't u sterker vertellen: als je gelooft móét je soms boos zijn! Als u dat hoort van die 1500 minderjarigen in Nederland die in de prostitutie zitten, van die 80 tot 90 % van de prostituées die onvrijwillig worden misbruikt, als slavinnen, dan spring je toch uit je vel van boosheid! Heilige verontwaardiging, dat is het! En als christenen zouden we veel vaker heilig verontwaardigd moeten zijn! Want hoe kun je God dienen en onverschillig toekijken als mensen kapot gaan? Boosheid! Soms zijn wij geroepen om boos te zijn, gemeente! En zo ben je als ouders, in de opvoeding, ook weleens geroepen om boos te zijn. Maar weet u wat ik nou zo mooi vind? Moet u eens kijken in vers 6 en 7. Nehemia wordt eerst kwaad, maar dan staat er in vers 7: 'Nadat ik alles goed had overwogen, verweet ik de edelen en de leiders: gij neemt woeker, ieder van zijn volksgenoten.' Als je kwaad wordt, en je gaat metéén tot actie over, dan is dat drift, dan is dat onbesuisd, en vaak heb

je er later spijt van. Eerst tot 10 tellen, en misschien wel tot 20, of tot 1000. Als je dan nog boos bent, dan ben je het weloverwogen. En dat is soms heel goed, en héél nodig, om weloverwogen boos te zijn. Drift is verkeerd, maar weloverwogen boosheid is soms heel heilzaam.

3. God wil ons bevrijden, dan wij elkaar toch ook?!

En wat zegt Nehemia dan? Hij zegt tegen de rijke bovenlaag: 'Hoe kúnnen jullie dit doen? (Vers 8:) We hebben juist broeders en zusters losgekocht, Joodse volksgenoten die als slaaf in handen waren gekomen van niet-Joodse eigenaars! We hebben toch steeds dat besef gehad dat we één volk zijn? Het volk van God? Dat we broeders en zusters zijn? En nu ga je je eigen broeders en zusters kopen en verkopen!' En dan vers 9: 'Wat gij doet, is niet goed. Zult gij niet wandelen in de vreze voor onze God om de hoon van de heidenen, onze vijanden, te ontgaan?' In feite heeft Nehemia drie argumenten: (1) 'We zijn één volk, samen horen we bij God. God heeft ons toch vrijgemaakt? Hij heeft ons verlost uit de ballingschap in Babyonië! Moeten we dan elkaar weer tot slaven maken?' (2) 'Het gaat er toch om dat wij "wandelen in de vreze voor onze God", dat wil zeggen: 'wij willen toch leven vanuit een heel diep respect voor de HERE? Hij is toch Degene die het voor het zeggen heeft in ons leven? Hij wil toch niet dat mensen onvrij zijn, gebonden en geknecht?' En (3): 'Wat moeten onze vijandene er niet van vinden? (En in Nehemia's tijd waren er veel vijanden!) Wat stralen we nou uit? Ben je zo "volk van God", als je elkaar als slaaf verkoopt?'

De boodschap is glashelder: God stelt mensen in de vrijheid! God is een God die ons wil redden uit alle banden

en klusters die ons vasthouden. En zouden we elkaar dan ook die vrijheid niet gunnen?

En wat doet Nehemia dan? Hij zegt: 'Ik heb ook mensen geld geleend, en koren.' Blijkbaar niet tegen zo'n woekerrente als die andere mensen, anders zou Nehemia niet zo geschrokken zijn. 'Maar', zegt hij dan, 'ik en mijn broeders en mijn dienaren, we gaan al die schulden kwijtschelden. En ik wil graag dat jullie dat ook doen. Ook al kost het je geld. Geef die vrijheid!'

En dat gebeurt! En het wordt bekrachtigd met een plechtige eed. Al die mensen, die geen raad meer weten door hun schulden: ze zijn van het éne moment op het andere van ál hun schulden verlost! En al die mannen, die vrouwen, die kinderen, die al verkocht waren als slaaf: ze zijn in één klap: vrij!

4. De doop: een teken van vrijheid!

En als je daarover nadent, dan besef je opeens: 'Wat is dat een prachtig beeld van de doop!'

Want wat betekent de doop? De doop betekent, dat Jezus voor jouw zonden gestorven is en is opgestaan. Hij heeft jou vrijgekocht met Zijn bloed. Dat heeft Hem álles gekost! En jij als klein kind, dat nog niets kwaads heeft gedaan, jij als baby, mag al horen dat Jezus zegt: 'Ik wil ook jouw Verlosser zijn!' In de doop wordt jouw menselijke naam verbonden met de goddelijke naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. God zegt tegen jou: 'Mijn kind, je hoort bij Mij! Je hoeft geen gevangene te zijn van de duivel, die je altijd op het verkeerde pad wil brengen en je in het ongeluk wil storten. Volg Mij en je bent vrij! Je hoeft ook geen gevangene te zijn van je eigen falen en je eigen fouten, en Ik geef je elke keer weer een nieuwe kans! Ik vergeef je, Ik scheld je al je schulden kwijt. Ik zet je in de vrijheid. En je hoeft ook niet de gevangene te zijn van wat andere mensen van je vinden, of wat de maatschappij van je vindt. Waar het om draait is wat Ik van je vind. Bij Mij hóéf je niet op je tenen te lopen om altijd nog méér te presteren. Ik houd van je zoals je bent, en Ik wil je helpen om te groeien naar het beeld van Jezus Christus, Ik wil je helpen om te worden zoals je bedoeld bent. Wees niet bang, voor niemand, want Ik heb je vrijgemaakt, je hoort bij Mij!' Dat is de belofte van God uit Jesaja 43: 'Vrees nie, want Ik heb u verlost. Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt van Mij!'

Maar God laat het niet alleen bij woorden, Hij onderstreept Zijn woorden met een handeling: de doop. Daarom is de doop een vrijheidsteken, dat je levenslang mee mag dragen: 'Ik ben een vrij mens, vrijgekocht door Jezus Christus, Ik hoor bij mijn hemelse Vader.'

5. Vrijheid wil je delen!

De doop: een vrijheidsteken. Maar vrijheid is geen vrijblijvendheid. Als je zelf bent vrijgekocht, dan zul je niet rusten voordat ook anderen de vrijheid hebben gekregen. Dat is hier ook zo, in Nehemia 5. Al die broeders en zusters zijn vrijgekocht, en dat is een extra reden om nu ook weer anderen vrijheid te geven. Vrijheid is geen vrijblijvendheid. Nehemia zet zich actief in, hij scheldt zelf de schulden kwijt die mensen bij hem hebben. Dat kost hem geld, maar hij heeft het ervoor over. Juist als vrij mens, vrijgekocht door Jezus Christus, zul je inzetten, 100 % inzetten, om ook anderen te laten delen in die vrijheid. Je zult je inzetten om te dienen, om te delen, om te helpen, om te ondersteunen. Momenteel draait in de bioscopen de film 'Amazing Grace'. Heeft u hem al gezien? Ik nog niet. Maar ik weet wel waar hij over gaat: over William Wilberforce. William Wilberforce

heeft er in het Britse parlement voor gezorgd dat de slavernij werd afgeschaft, dat alle slaven vrijheid de kregen. Maar dat is een onvoorstelbaar taai gevecht geweest, want u begrijpt we: dat ging om enórme economische en financiële belangen. De slavernij, dat was een goudmijn. Maar Wilberforce, hij zette door en hij won. En weet u hoe dat kwam, dat Wilberforce zó gegrepen was door dat onderwerp? Dat kwam door de preken van zijn dominee, ds. John Newton.

John Newton was in zijn jeugd zeeman geweest, en hij had carrière gemaakt en was kapitein geworden op een slavenschip. Newton had geleefd als een beest, echt waar. Maar toen greep God in. Er kwam een vreselijk zware storm, en John Newton, de slavenkapitein, hij bad: 'O Heer, als U me redt uit deze storm, dan zal ik me bekeren.' En dat gebeurde. Inderdaad: Newton werd gered, en hij kwam tot geloof, en hij werd predikant, en hij ging preken en schrijven tégen de slavernij. Hij schreef een boek over zijn leven, en over zijn bekering, en over de wantoestanden op de slavenschepen. En zijn gemeentelid, William Wilberforce, werd erdoor gegrepen.

Maar toen John Newton 63 jaar oud was, toen kwam de grootste krachtproef. Wilberforce kwam bij hem op bezoek, en hij vroeg: 'Ds. Newton, wilt u in het parlement komen vertellen hoe erg de slavernij is?' 'Natuurlijk!' zei Newton, 'dat doe ik meteen!'

Maar toen zei Wilberforce: 'Ds. Newton, weet wel wat u zegt. Ik vraag u niet om het verhaal te vertellen dat iedereen al kent. Ik vraag u om het héle verhaal te vertellen, met de details die nog bijna niemand weet. Hoe u als kapitein slavinnen verkrachtte, hoe u kinderen hebt verwekt bij tal van Afrikaanse vrouwen, die dingen. Ik vraag u om dit zelf te komen vertellen, om de volle waarheid bekend te maken. En ik vraag het ook, omdat onze tegenstanders zitten te wroeten in uw verleden, en anders komen zij ermee. En dan stort onze geloofwaardigheid in elkaar.'

Voor Newton was dat het moeilijkste moment in zijn leven. Want zijn eigen vrouw, Polly, had hij nooit de details verteld over zijn verleden. Polly had een zwakke gezondheid, en Newton wist niet hoe ze zou reageren. Hij heeft er dágen over nagedacht, dagen en nachten, en toen zei hij tegen Wilberforce: 'Ik ben er klaar voor. Ik heb eerst Polly alles verteld, alles. En zij staat erachter, dat ik het vertel.'

John Newton is de schrijver van het lied dat we aan het eind van de dienst gaan zingen: 'Amazing Grace'. 'Verbazingwekkende genade'. Hij heeft het heel diep doorleefd: 'Ik ben vrijgekocht door Jezus Christus. Ik ben gedoopt, ik draag het vrijheidsteken aan mijn voorhoofd. En nu word ik geroepen om die vrijheid te gebruiken om te proberen ook anderen de vrijheid te geven.' Vrijheid. Wat een voorrecht, gemeente, om vrij te zijn. En om die vrijheid te gebruiken, niet om je eigen lusten achterna te hollen, maar om mensen te dienen, in de naam van Jezus Christus.

Gelukkig gaat het gemeentebestuur in Utrecht nu wat doen aan de wantoestanden op het Zandpad. Gelukkig zijn er mensen die zich inzetten voor anderen. En u? Wat kunt u doen? Wat kun jij doen? Als je het vrijheidsteken op je voorhoofd draagt, dan word je geroepen om Jezus te volgen in Zijn strijd voor de redding van mensen. Vrij zijn. Vrij máken.

Als je zo leert leven, en als ook Tobi zo mag leren leven, dan is dat genade. Onvoorstelbare genade. Dan ben je goed af! Amen.